

FINANSPOLICY för

Alvesta kommun

och

riktlinjer för finanspolicyer

för bolag i koncernen

Alvesta Kommunföretag AB

Innehåll:

1. Finanspolicyens syfte
2. Finansverksamhetens mål
3. Organisation och ansvarfördelning
4. Likviditetshantering
5. Skuldhantering
6. Kommunal borgen
7. Intern kontroll
8. Rapportering

Antaget av kommunfullmäktig 2014-10-28 § 81

1. Finanspolicyns syfte

Finanspolicyn anger ramar och riktlinjer för hur finansverksamheten inom Alvesta kommun skall bedrivas. Policyn ger även riktlinjer för de kommunägda företagen inom koncernen Alvesta Kommunföretag AB (AllboHus Fastighets AB, Alvesta Energi AB med dotterbolag, Alvesta Renhållnings AB samt Alvesta Utveckling AB) Med finansverksamhet avses likviditetsförvaltning, finansiering/skuldhantering och borgensåtaganden.

De kommunala företagen inom koncernen Kommunföretag skall i tillämpliga delar följa denna policy alternativt fastställa en för respektive bolags verksamhet och förutsättningar anpassad finanspolicy, som ryms inom ramarna för kommunkoncernens finanspolicy. Företagen har främst att ta ställning till räntebindningstid och kapitalbindningstid inom finansiering/skuldhantering.

För förvaltningen av kommunens pensionsmedel finns en särskild policy fastställd av kommunfullmäktige (för närvarande Placeringspolicy för Alvesta kommuns pensionsmedel, 2011-09-21 § 107).

Syftet med denna finanspolicy är att fastställa:

- Finansverksamheten mål
- Ramar och riktlinjer för hur finansverksamheten skall organiseras
- Ramar och riktlinjer för begränsning av de finansiella risker som förekommer i finansverksamheten
- Ramar och riktlinjer för rapportering och uppföljning av finansverksamheten
- Principer för kommunala borgensåtaganden

2. Finansverksamhetens mål

Finansverksamhetens mål är att:

- Säkerställa betalningsförmåga på kort och lång sikt
- Inom finanspolicyns ramar och riktlinjer minimera räntekostnader
- Säkerställa att finansverksamheten bedrivs med en god intern kontroll

3. Organisation och ansvarsfördelning

På nästa sida framgår fördelningen av ansvar mellan kommunfullmäktige respektive kommunstyrelse. Delegering av beslutsrätt från kommunfullmäktige till kommunstyrelsen framgår av kommunstyrelsens reglemente. Delegering av beslutsrätt från kommunstyrelsen till delegat framgår av kommunstyrelsens delegeringsförteckning.

Organisation och ansvarsfördelning inom respektive kommunalt bolag skall framgå av bolagens egna beslut/finanspolicy.

3.1 Kommunfullmäktiges ansvar

Kommunfullmäktige skall minst en gång årligen fatta beslut om:

(görs i den årliga Mål och budget)

- Beloppsram för kommunens totala låneskuld via befintliga lån, kontokrediter, omsättning av lån alternativt nyupplåning, under kommande budgetår
- Beloppsramar för borgen till kommunens företag under kommande budgetår
- Beloppsramar för borgen för lån till idrottsanläggningar av föreningar

Vid behov skall kommunfullmäktige fatta beslut om revidering av finanspolicyn efter förslag från kommunstyrelsen. Det kan vara fråga om bland annat tillåtna former och godkända motparter vid placeringar, upplåning, tillåtna derivatinstrument och motparter.

3.2 Kommunstyrelsens ansvar

Kommunstyrelsen skall:

- Vid behov lämna förslag till kommunfullmäktige om revideringar av kommunens finanspolicy
- Vid behov utarbeta riktlinjer för den operativa finansverksamheten som säkerställer en god intern kontroll och att reglerna i kommunens finanspolicy följs.

4. Likviditetshantering

Tillgängliga likvida medel definieras som:

- Kassa och bank
- Ej utnyttjade kreditlöften
- Finansiella tillgångar som kan omsättas inom tre bankdagar

4.1 Betalningsberedskap

Kommunen samt de kommunala bolagen skall ha en god betalningsberedskap med kassa och bank inklusive utnyttjade kreditlöften i koncernkontosystemet.

Likviditetsöverskott som inte är tillfällig - utöver den likviditet som erfordras för att upprätthålla ovanstående betalningsberedskap - skall användas för att amortera kommunens låneskuld.

4.2 Koncernkonto

Kommunen och de kommunala företagens likvida medel och betalningsflöden skall samordnas i ett gemensamt koncernkontosystem.

4.3 Förvaltning av kortfristig likviditet

Kortfristig likviditet ska placeras antingen på koncernkonto eller i tillåtna instrument (räntebärande värdepapper, bankinlåning) och i godkända motparter enligt listan här nedan. Placerade medel skall kunna omvandlas till likviditet genom försäljning inom tre bankdagar.

Godkända motparter placeringar

Svenska staten

Kommuninvest

Svenska kommuner

Hel- och delägda företag

Danske Bank

Handelsbanken

Nordea

SEB

Swedbank

5. Skuldhantering

Kommunfullmäktige fattar årligen beslut om ramar för kontokrediter och långfristig upplåning i form av ramar för nyupplåning/omsättning av lån som ska gälla för det kommande budgetåret.

Godkända former för upplåning är checkkredit och reverslån.

Godkända motparter vid upplåning är

Kommuninvest

Handelsbanken

Nordea

SEB

Swedbank

5.1 Mål

De övergripande målen för kommunens skuldförvaltning är att:

- Säkerställa kommunens betalningsförmåga på kort och lång sikt
- Inom finanspolicyns ramar och riktlinjer minimera kommunens räntekostnader

5.2 Riskhantering

5.2.1 Refinansieringsrisk/kapitalbindning

För att minska finansieringsrisken skall eftersträvas att kapitalbindningen i en låneportfölj sprids över tid. Ett riktvärde är att vid en större lånestock ska cirka 20 % förfalla/omsättas årsvis.

5.2.2 Ränterisk/räntebindning

För att begränsa ränterisken skall eftersträvas att räntebindningstiden i en låneportfölj sprids över tid. Den genomsnittliga räntebindningstiden kan lämpligen vara mellan 1 och 5 år.

5.2.3 Valutarisk

Placering och upplåning i annan valuta än svenska kronor är inte tillåten. Betalningsflöden i utländsk valuta skall kurssäkras om de uppgår till ett motvärde motsvarande minst 1 mkr.

5.3 Derivat

Derivatinstrument är ett samlingsnamn på en form av värdepapper. Priset på ett derivat-instrument är beroende av ett annat slags värdepapper. Ett syfte med derivat är att hantera kurs- och ränterisker. De vanligaste derivatinstrumenten är optioner, terminer och swappar.

Godkända derivatinstrument med godkända motparter (se lista nedan) får användas i samband med upplåning under förutsättning att den underliggande finansieringen och räntederivatet har samma räntebas, normalt 3 månaders Stibor. Ett enskilt räntederivat får inte vara längre än 10 år.

Derivat kan användas för att minimera risker och/eller justera räntebindningen i portföljen. Den hanteringen kan också innebära att säkringsinstrumenten kan ersättas eller överflyttas till andra säkringsinstrument med syfte att åstadkomma en jämn och stabil, räntekostnad över tiden. Alla derivat skall vara kopplade till en underliggande placering/upplåning. Transaktioner får endast ske med, i förväg, godkända motparter.

Godkända derivatinstrument:

Ränteswap

FRA (Forward Rate Agreement)

Kommunen/företaget har inte rätt att ställa ut optioner i finansverksamheten

Godkända motparter:

Danske Bank

Handelsbanken

Nordea

SEB

Swedbank

För att kunna ingå avtal om räntederivat krävs att ett underliggande ISDA-avtal, som reglerar de övergripande avtalsvillkoren, träffats med den aktuella motparten.

6. Kommunal borgen

Utöver solidariskt borgensåtagande för Kommuninvest i Sverige AB finns möjlighet till kommunal borgen för fyra kategorier:

1. Borgensåtagande till av kommunen ägda företag
2. Borgen för småhus ("gamla" statliga bostadslån)
3. Tillfälliga lån inom ramen för Leader Linné
4. Borgen för lån till investeringar i fritidsanläggningar av föreningar

Den borgensform som är aktuell är proprieborgen (borgen såsom för egen skuld för visst belopp). Borgen får inte avse generell borgen utan beloppsbegränsning).

Borgen för andra låntagare än till av kommunen ägda företag skall alltid föregås av en särskild kreditprövning. Innan beslut om att ingå borgen skall risken med åtagandet analyseras/bedömas. Riskerna skall avvägas mot kommunens ekonomiska åtaganden och prioriteringar i övrigt.

Kommunen har en mycket restriktiv inställning till borgen för lån till andra låntagare och ändamål än de fyra kategorierna ovan.

1 Borgen kommunägda företag

Kommunal borgen kan lämnas till kommunägda företag för lån till investeringar i fastigheter, byggnader, anläggningar, maskiner, transportmedel m m.

I kommunens årliga beslut, normalt i juni månad, om Mål och budget ges borgensramar för det nästkommande året. Beslutet innebär att kommunen såsom för egen skuld ingår borgen med låneförpliktelser upp till ett totalt lånebelopp, jämte därpå löpande ränta och kostnader.

2 Borgen småhus

Utöver hittills lämnade utfästelser får borgen inte utvidgas i nya ärenden som gäller förlustgaranti gentemot staten för bostadsändamål till småhus. När det gäller frågan om fortsatt ansvarstagande för nya låntagare i samband med fastighetsöverlåtelser kan ny prövning ske.

3 Tillfälliga lån inom ramen för Leader Linné

Kommunfullmäktige har i ett särskilt beslut (2011-12-14 § 170) tilldelat kommunstyrelsen en låneram att användas till utlåning till föreningar som ingår i leaderprojekt för utveckling av landsbygden där föreningen måste ligga ute med pengar till dess projektet är avslutat och likviditet saknas för att klara detta. Denna speciella utlåning kan sägas vara en form av säkerhet varför den har placerats under rubriken borgen i denna finanspolicy.

För handläggningen gäller att kommunstyrelsen fattar beslut i varje enskilt låneärende. Om ränta skall tas ut på utlånade medel eller inte beslutas i varje enskilt låneärende. Leader Linne' granskar en ansökan om förhandslån och ger kommunen en rekommendation till beslut.

4 Borgen för lån till investeringar i idrottsanläggningar av föreningar

Kommunfullmäktige har i ett särskilt beslut (kommunfullmäktige 2013-06-18 § 77) tilldelat kommunstyrelsen en borgensram för lån till investeringar i fritidsanläggningar av fritidsföreningar att gälla från och med 1 juli 2013. Efter särskild prövning kan kommunen bevilja borgen för lån till större ny-, om-, eller tillbyggnad av fritidsanläggning. För detta gäller:

1. Fritidsföreningen äger eller kommer att äga anläggning som är bidragsberättigad i kommunen. Egeninsats i investeringen är ett krav.
2. Investeringen har diskuterats med och godkänts av kommunen (f n kommunstyrelsen och dess kultur- och fritidsutskott). I samband med ansökan om borgen ska frågan om driftbidrag diskuteras och godkännas, liksom amorteringstid för lån.
3. Driftkalkyl och de intäkter som föreningen kan väntas få genom investeringen ska framgå av ansökan.
4. Fastigheter eller motsvarande ska vara fullvärdesförsäkrade.
5. Kommunen sätter årligen upp ett rambelopp för ev borgen till fritidsföreningar i årliga beslut om kommunens Mål och budget.
6. Föreningen ska samråda med kommunen om lån och räntesats.
7. Borgensavgift tas inte ut av föreningen.

Säkerhet

Vid borgen till kommunägda bolag krävs inte någon säkerhet men mot övriga borgenstagare gäller att ett beslut om borgen skall föregås av

- analys utförd av bank eller annan fristående bedömare gällande investerings- och driftkalkyler
- kommunen prövar dessutom alltid själv borgenstagaren med underlag av ovanstående analys
- klarläggande av vad borgenstagaren kan lämna för säkerhet till kommunen för borgensåtagandet

Borgensavgift

Borgensavgifter kan förekomma i den omfattning och till de villkor som kommunfullmäktige bestämmer. Motiv till att kommunen kan ta ut en avgift är:

- en kompensation för risktagande (riskpremie)
- risk för högre kostnader för kommunen då åtagandena i sig kan vara en negativ faktor vid kreditgivares bedömning av kommunen
- konkurrensneutralitet. Avgift till t ex koncernens bostadsbolag ger en konkurrensneutraliserande effekt inom bostadsmarknaden
- det finns utrymme hos borgenstagaren att betala avgift dels genom lägre ränta och dels pga att den kommunala säkerheten ersätter pant i egendom som är förenad med en kostnad
- borgensåtagandet är förenat med administrativa kostnader för kommunen

7. Intern kontroll

En god intern kontroll av finansverksamheten har till syfte att undvika förluster till följd av brister i administrativa rutiner.

En administrativ risk innebär störningar i de administrativa rutinerna. Detta kan t.ex. omfatta mänskliga misstag, fel i IT-system, brister i redovisning eller i intern kontroll av genomförda transaktioner.

Ansvaret vid finansiella transaktioner skall fördelas mellan olika funktioner inom kommunen och hos bolagen för att säkerställa att transaktionshantering beaktar en god intern kontroll. Av den anledningen ska affärsavslut hanteras enligt nedan:

Styrelse

Övergripande ansvar för tecknande av avtal avseende lån och derivattransaktioner enligt finanspolicy. Kan delegeras till ekonomichef och VD.

Ekonomichef

Genomför transaktioner med kreditgivare via erhållen delegation från styrelsen. Genomför kontroll av och attesterar utförda transaktioner.

”Firmatecknare” för Alvesta kommun kommunchef och ekonomichef

Undertecknar lånehandlingar

8. Rapportering

Kommunstyrelsen skall två gånger per år, i delårs- och årsbokslut, redovisa till kommunfullmäktige kommunens finansverksamhet. Uppgifter som lämnas är:

- Aktuell likviditetssituation
- Placeringsportföljs volym, instrument (årsvis)
- Skuldportföljens volym
- Skuldportföljens genomsnittliga räntesats för aktuell period och årsvis
- Kommunens borgensåtagande fördelade på respektive motpart (årsvis)
- Eventuella avvikelser från finanspolicyns regler